Najvyšší súd
Slovenskej republiky

4 Sž 9/2006

Rada pre vysielanie a retransmisiu
Kolárska 6, P.O.Box 155,
810 00 Bratislava 1
25 -06- 2007
Podacie číslo: 1870 | Číslo spisu:
Prílohy/listy: | Vybavuje: PK

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Tatiany Aschenbrennerovej a členov senátu JUDr. Anny Elexovej a JUDr. Ing. Miroslava Gavalca v právnej veci navrhovateľky **MARKÍZY-SLOVAKIA, spol. s r.o.**, Bratislavská 334/18, 900 82 Blatné, zastúpenej advokátkou JUDr. Zuzanou Zlámalovou, Dunajská 15/A, 811 08 Bratislava, proti odporkyni **Rade pre vysielanie a retransmisiu**, Nám. SNP č. 12, 811 06 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. RP/270/2005 zo dňa 22.11.2005 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **p o t v r d z u j e** rozhodnutie Rady pre vysielanie a retransmisiu z 22. novembra 2005 č. RP/270/2005.

Navrhovateľke právo na náhradu trov konania nepriznáva.

Navrhovateľka je povinná zaplatiť súdny poplatok v sume 2000 Sk v lehote 10 dní od doručenia tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným dňa 8.2.2006 sa navrhovateľka domáhala postupom podľa § 250l a nasl. O.s.p. preskúmania rozhodnutia, ktorým jej odporkyňa v konaní č. 387/PgO/O-1979/2005 uložila v zmysle § 67 ods. 3 písm. d/ a g// zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii (ďalej iba zákon č. 308/2000 Z.z.) pokuty vo výške 50 000 Sk za porušenie povinnosti podľa § 19 ods. 1 zákona a vo výške 100 000 Sk za porušenie povinnosti podľa § 20 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z.z..

Navrhovateľka predovšetkým namietala, že by v programe „Big Brother – Súboj – Late Night" došlo k porušeniu § 19 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. výrokmi v súvislosti s komentovaním záberov na obnažený pohlavný úd jedného zo súťažiacich mužského pohlavia z reality show s názvom „Big-Brother". Odvysielaním predmetného programu podľa navrhovateľky k žiadnemu zásahu do ľudskej dôstojnosti, práv a slobôd iných nedošlo, pretože súťažiaci vstupovali do reality show dobrovoľne, s vedomím, že budú vystavení kamerám 24 hodín denne a súťažiaci, do ktorého ľudskej dôstojnosti sa malo zasiahnuť, sa rozhodol sám, že sa bude sprchovať obnažený. Sprievodné komentáre k celej udalosti boli primerané na charakter odvysielaného programu.

Podľa navrhovateľky ľudská dôstojnosť je porušená vtedy, ak je človek nútený robiť niečo, čo mu odníma autonómnu kontrolu jeho vlastného správania a namiesto toho sa z neho robí objekt iného procesu, prostriedok namiesto cieľa. V súlade s ustanovením § 19 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. tak musí ísť o zásah neoprávnený, napr. bez súhlasu dotknutej osoby. V tomto prípade práve vzhľadom k tomu, že súťažiaci vopred súhlasil so zásahmi do svojich osobnostných práv, k týmto privolil a zaviazal sa ich strpieť, čo je možné zistiť zo zmluvy o účasti v programe, k neoprávnenému zásahu do práva na ľudskú dôstojnosť nedošlo.

Podľa navrhovateľky posúdila odporkyňa celú vec právne nesprávne.

Ďalej navrhovateľka nesúhlasila s názorom odporkyne, že označenie predmetného programu piktogramom ako nevhodný pre maloletých do 15 rokov nebolo v súlade s platnými pravidlami Jednotného systému označovania programov (ďalej iba JSO), a preto došlo k porušeniu povinnosti stanovenej v § 20 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z.z.. Uvedený program bol označený podľa navrhovateľky správne vzhľadom k tomu, že sa v ňom nevyskytovali fyzické, psychické alebo verbálne násilie, sexuálne vzťahy alebo scény, nahota v sexuálnom kontexte, vulgárny jazyk, drogové alebo hráčske závislosti a ani žiadne ďalšie prejavy nevhodné a neadekvátne vekovej hranici 15 rokov a vysielaciemu času po 22.00 hod.. Odvysielané zábery zodpovedali rozumovej a psychickej vyspelosti maloletých nad 15 rokov a nemohli tak ohroziť ich psychický vývin.

V napadnutom rozhodnutí ďalej nie je zdôvodnené, akým spôsobom odporkyňa zohľadňovala kritériá uvedené v § 64 ods. 2 posledná veta zákona č. 308/2000 Z.z. pri ukladaní pokuty a teda rozhodnutie v tejto časti je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

V závere opravného prostriedku navrhovateľka namietala porušenie ustanovení § 3 ods. 2 a § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní odporkyňou, pretože nevyzvala navrhovateľku ako účastníčku konania na vyjadrenie ku konečným podkladom rozhodnutia.

Žiadala preto zrušiť napadnuté rozhodnutie odporkyne v celom rozsahu a vec jej vrátiť na ďalšie konanie.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení trvala na správnosti svojho rozhodnutia. Predovšetkým poukázala na skutočnosť, že aj keď aktéri reality show museli počítať s 24 hodinovým sledovaním kamerami, neznamená to, že by sa mali stať terčom

výsmechu za to, za čo sami nemôžu. Na samotnom šote bolo zvláštne to, že viackrát opakované niekoľko sekundové detailné zábery na intímne miesto účastníka bolo podporované takými vyjadreniami moderátorov, ktoré zasahovali do ľudskej dôstojnosti. Odporkyňa na základe tohto dospela k záveru, že daná časť programu verejným výsmechom telesných proporcií degradovala súťažiaceho a z pohľadu čl. 19 Ústavy SR nie je podstatné, či zo strany účastníka reality show šlo o dobrovoľné konanie, pretože žiaden zásah do ľudskej dôstojnosti nemožno považovať za oprávnený, pokiaľ nie je toto právo obmedzené zákonom.

Rovnako odporkyňa zotrvala na svojom tvrdení, že označenie predmetného programu ako nevhodného pre maloletých do 15 rokov nebolo správne, pretože program obsahoval sexuálne správanie prezentované ako forma zábavy, určená výhradne dospelým (aktérky reality show predviedli v sprche náznaky lesbickej show) a v tanci so striptérmi boli zase obscénne gestá. Program s takýmto obsahom mal byť podľa čl. VII ods. 1 písm. e/ a f/ JSO účinného do 1.11.2005 označený ako nevhodný a neprístupný pre maloletých.

V konaní zistenými skutočnosťami navrhovateľka podľa odporkyne porušila ustanovenia § 19 ods. 1 a § 20 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z.z. a po zvážení všetkých kritérií uvedených v § 64 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z.z. uložila navrhovateľke sankciu, pokutu vo výške pri dolnej hranici zákonnej sadzby adekvátnej zistenému porušeniu.

Navrhovateľke už z oznámenia o začatí správneho konania bolo zrejmé, aké skutočnosti sú jeho predmetom, pričom súčasne bola vyzvaná na vyjadrenie a navrhnutie dôkazov v súlade s § 32 ods. 2 a 3 v nadväznosti na § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb.(Správny poriadok). Po ústnom pojednávaní odporkyňa na základe záznamu z vysielania predmetného programu, správy č. 107/2005/TV o monitorovaní televízneho vysielania obsahujúcej prepis programu, dospela k záveru, že skutkový stav je pre aplikáciu relevantných zákonných ustanovení zistený dostatočne. Nesúhlasila preto s tvrdením navrhovateľky, že bola ukrátená na svojich právach, pretože jej bola daná možnosť navrhnúť dôkazy, ako účastník konania podľa § 23 ods. 1 Správneho poriadku mala právo vyjadriť sa k podkladu a k spôsobu jeho zistenia.

Navrhla preto napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na rozhodnutie o opravnom prostriedku podľa § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z.z. preskúmal vec v rozsahu námietok navrhovateľky na pojednávaní podľa § 250q ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že námietky nie sú opodstatnené. Napadnuté rozhodnutie odporkyne potvrdil podľa § 250q ods. 2 O.s.p..

Podľa podkladov administratívneho spisu navrhovateľka prevzala dňa 11.11.2005 oznámenie o začatí správneho konania č. 387-PgO/O-1979/2005 vo veci možného porušenia § 19 ods. 1 a § 20 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z.z. tým, že dňa 20.10.2005 odvysielaním programu Big Brother súboj - Late Night došlo k zásahu do ľudskej dôstojnosti a k nesprávnemu uplatneniu JSO. V oznámení bola navrhovateľka odporkyňou vyzvaná, aby zaslala k predmetu konania vyjadrenie

a navrhla dôkazy. Na základe žiadosti navrhovateľky odporkyňa potom dňa 22.11.2005 vykonala ústne pojednávanie.

Zo správy č. 107/2005/TV o monitorovaní TV Markíza dňa 20.10.2005 vyplýva, že program Big Brother - Late Night odvysielaný po 22.00 hod. obsahuje sexuálne správanie prezentované ako forma zábavy, určená výhradne dospelým, obscénne gestá a svojím obsahom zasahuje do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných. Preto označenie programu ako nevhodný do 15 rokov bolo v rozpore s § 20 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z.z. v nadväznosti na čl. VII zásad JSO a bol porušený aj § 19 ods. 1 uvedeného zákona.

Z uvedených dôvodov odporkyňa uložila navrhovateľke podľa § 64 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 67 ods. 3 písm. g/ zákona č. 308/2000 Z.z. pokutu za porušenie § 19 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. vo výške 50 000 Sk a za porušenie § 20 ods. 5 pokutu vo výške 100 000 Sk podľa § 67 ods. 3 písm. d/ tohto zákona.

V odôvodnení rozhodnutia odporkyňa uviedla, že predmetný program označený ako reality show vyhodnotila skôr ako psychologickú hru, ktorá však nesimuluje reálne prostredie, ale sleduje ľudí v umelom neprirodzenom prostredí. Jej účastníci nepredstavujú reprezentačnú vzorku mladej populácie, ale iba jeden okraj sociologického spektra. Často ide o extrovertov, či exhibicionistov, v niektorých prípadoch aj s pochybnou minulosťou. Neštandardné prostredie, neviazaná zábava a napätie riadené zhora spôsobujú, že u tínedžerov je sledovanie týchto formátov otázkou prestíže. Maloletý divák však na rozdiel od dospelého diváka nemá odstup od tejto naoktrojovanej reality, a preto nadobúda pocit, že skutočný svet funguje práve tak, ako je prezentovaný v reality show. Preto predmetné správanie sa je určené výhradne dospelým a podľa odporkyne malo byť označené ako nevhodné pre maloletých.

Rovnako verejný výsmech vrodenej telesnej dispozície človeka na obrazovke vyvoláva psychickú traumu a je zásahom do jeho ľudskej dôstojnosti a tak napriek tomu, že jednotliví aktéri reality show museli počítať s tým, že ich budú kamery snímať 24 hodín denne, neznamená, že by sa mali stať terčom výsmechu za to, za čo oni sami nemôžu. Preto odvysielaním tohto programu došlo k porušeniu § 19 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z..

V závere odôvodnenia odporkyňa poukázala na to, že navrhovateľka bola už v minulosti sankcionovaná za porušenie povinnosti podľa § 20 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z.z., kedy jej rozhodnutím č. RP/209/2005 bola uložená pokuta vo výške 40 000 Sk a za porušenie povinnosti podľa 19 ods. 1 uvedeného zákona jej bolo zaslané upozornenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení so skutkovými zisteniami, z ktorých odporkyňa vychádzala, sa plne stotožnil so záverom odporkyne, že došlo k porušeniu povinností zo strany navrhovateľky tak, ako je to v napadnutom rozhodnutí uvedené.

V opravnom prostriedku navrhovateľka namietala správnosť posúdenia porušenia § 19 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z., pretože podľa jej názoru k zásahu do ľudskej dôstojnosti nemohlo dôjsť, pokiaľ dotknutý človek súhlasil so zásahmi do

svojich osobnostných práv, k tomuto privolil a zaviazal sa ich strpieť. Nešlo preto o neoprávnený zásah a tým ani k porušeniu povinnosti podľa uvedeného ustanovenia § 19 ods. 1.

Ustanovenie § 19 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. ukladá povinnosť programovej službe a všetkým jej zložkám spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom nezasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných.

Toto zákonné ustanovenie jednoznačne vylučuje zásah do ľudskej dôstojnosti, a preto podľa názoru súdu odporkyňa správne usúdila, že pri posudzovaní porušenia tohto zákonného ustanovenia nie je podstatná skutočnosť, či ide o slobodné konanie účinkujúcich alebo nie.

Verejný výsmech z vrodenej telesnej dispozície človeka na obrazovke je preto zásahom do ľudskej dôstojnosti.

Taktiež z priloženého prepisu programu nebolo sporné, že scény počas živého vysielania z domu obsahovali obscénne gestá a sexuálne správanie prezentované formou zábavy, určené výhradne dospelým, a podľa vtedy platného čl. VII ods. 1 písm. e/, f/ JSO mal byť program označený ako nevhodný a neprístupný pre maloletých. Odporkyňa preto dospela k správnemu záveru, že navrhovateľka označením programu ako nevhodný do 15 rokov porušila povinnosť stanovenú v § 20 ods. 5 zákona.

Vzhľadom na to, že pokuta za predmetné porušenia zákonných povinností bola uložená vo výške blízko spodnej hranice zákonom stanovenej sadzby (podľa § 67 ods. 3 od 3000 do 600 000 Sk), Najvyšší súd Slovenskej republiky neuznal za opodstatnené námietky navrhovateľky o nepreskúmateľnosti tejto časti rozhodnutia pre nedostatok dôvodov v zmysle § 64 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z.z.. Odôvodnenia rozhodnutia s poukazom na opakovanie porušení podľa názoru súdu bolo dostatočné a podľa názoru súdu správny orgán pri určení výšky pokuty neprekročil medze správneho uváženia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky posúdil postup odporkyne pred rozhodnutím vo veci a pochybenie, ktoré by malo za následok porušenie práv navrhovateľky ako účastníčky správneho konania, nezistil. Nebolo sporné, že po začatí konania bola navrhovateľka oboznámená s predmetom konania, bola jej daná možnosť predložiť dôkazy a vyjadriť sa k veci, zúčastnila sa aj ústneho pojednávania. Z ničoho teda nevyplynulo, že by jej právo oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia bolo obmedzené alebo porušené.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporkyňa vydala v súlade so zákonom č. 308/2000Z.z. postupom v súlade so zák. č. 71/1967 Zb., a preto rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že neúspešnej navrhovateľke nepriznal ich náhradu. Odporkyňa právo na náhradu trov konania nemala.

O povinnosti zaplatiť súdny poplatok rozhodol súd podľa § 2 ods. 4 posledná veta v spojení s § 8 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. a položky 10 písm. c/ sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou uvedeného zákona.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok (§ 246c O.s.p.).

V Bratislave dňa 22. marca 2007

JUDr. Tatiana Aschenbrennerová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

